

Nota Reserves en Voorzieningen RMH

1 Inleiding

De reserves en voorzieningen vormen een belangrijk onderdeel van de vermogenspositie van de Regio Midden Holland (RMH). Zowel vanuit bestuurlijk als bedrijfseconomisch oogpunt is het belangrijk het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen te beschrijven en periodiek te actualiseren.

In deze nota wordt het bestaande beleid op hoofdlijnen geactualiseerd. Bij de actualisatie wordt het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) betrokken. Dit zijn de verslaggevingsvoorschriften voor (onder andere) de gemeenschappelijke regelingen. De reserves en voorzieningen, zoals deze op 1 januari 2023 op de balans staan (bron: jaarrekening 2022), zijn uitgangspunt voor deze notitie.

Ten opzichte van de nota reserves en voorzieningen (versie september 2020) zijn de volgende wijzigingen bij de actualisatie toegepast:

1. Bestemmingsreserve Regionale Agenda Wonen is in boekjaar 2020 conform bestuursbesluit vrijgevallen.
2. Bestemmingsreserve Dekking inwonersbijdrage Alphen is in boekjaar 2020 conform bestuursbesluit vrijgevallen.
3. Bestemmingsreserve Sociaal Domein is vervallen en in 2022 aan gemeente Gouda overgedragen.
4. Bestemmingsreserve Convenant Alphen, Gouda en Woerden is vervallen en in 2021 aan gemeente Gouda overgedragen.
5. De bestemmingsreserve "Projecten" is hernoemd naar bestemmingsreserve "Aanvullende capaciteit uitvoering van de bestuurlijke programma's" en daarbij het bestedingsdoel is gewijzigd.

Deze nota dient ter vervanging van de bestaande nota reserves en voorzieningen die was vastgesteld door het Algemeen Bestuur in oktober 2020.

2 Reserves

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat zoals dat volgt uit de jaarrekening na verwerking van het voorstel resultaatbestemming. De reserves van de RMH zijn te onderscheiden in de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene Reserve

De kenmerken van een algemene reserve zijn:

- Algemene reserve is eigen vermogen
- Het totaal van de algemene reserve dient als dekkingsmiddel
- Bedragen zijn vrij besteedbaar
- Het Algemeen Bestuur besluit over de vorming en besteding van de algemene reserve.
- Toevoegingen en onttrekkingen verlopen via de exploitatie (maar blijven buiten resultaatbepaling)

De algemene reserve bestaat uit de componenten van het eigen vermogen waaraan het algemeen bestuur geen 'bepaalde' bestemming heeft gegeven. De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het dienen als een buffer voor financiële tegenvallers. Het exploitatieresultaat van de jaarrekening (zowel voordelig als nadelig) komt in principe ten gunste respectievelijk ten laste van de algemene reserve en bepaalt derhalve in beginsel de werkelijke hoogte van de algemene reserve.

De werkelijke hoogte van de algemene reserve wordt naast de mutaties als gevolg van resultaatverwerking mede bepaald door de overige beslagen op de algemene reserve. Deze overige toevoegingen en onttrekkingen behoeven altijd aparte besluitvorming van het bestuur.

Regio Midden-Holland

De gewenste hoogte van de algemene reserve wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen. Het BBV verplicht de gemeenschappelijke regelingen aandacht te besteden aan de (financiële) risico's. Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin de RMH in staat is de middelen beschikbaar te hebben om deze risico's (wanneer die zich in de praktijk voordoen) op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid gewijzigd dient te worden. (zie nota weerstandsvermogen RMH, vastgesteld oktober 2020).

Maximum van de algemene reserve

De maximale hoogte van de algemene reserve is bepaald op 10% van het saldo van de bruto programmabegroting.

Nu in het kader van de opstelling van de Nota Weerstandsvermogen de risico-inventarisatie 2023 is geactualiseerd, wordt op grond daarvan de gewenste omvang van de algemene reserve bepaald op € 100.000.

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan het algemeen bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven. De bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend omdat deze reserves bij een heroverweging van beleid een andere bestemming kunnen krijgen dan wel aan de algemene reserve kunnen worden toegevoegd. Over de bestemming van een bestemmingsreserve mag in de praktijk geen onduidelijkheid bestaan. Het is dan ook nodig de doelstelling en de bestemming concreet te formuleren en de bestedingstermijn af te bakenen.

Het vormen van een bestemmingsreserve vindt plaats bij de begroting, bij een begrotingswijziging of bij resultaatbepaling in de jaarrekening.

Onttrekking aan reserves kan alleen plaatsvinden bij besluit van het Algemeen Bestuur (begroting of begrotingswijziging).

3 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemde vermogen van de organisatie. Ze geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met (toekomstige) risico's en verplichtingen.

De kenmerken van een voorziening zijn:

- Wordt gevormd zodra de omstandigheden zich voordoen.
- Heeft een verplichte bestedingsrichting
- Behoort tot vreemd vermogen
- Min of meer onzekere verplichting in de toekomst
- Toevoegingen aan de voorziening worden begroot en verantwoord op de programma's
- Aanwenden van de voorziening direct ten laste van de voorziening

De voorzieningen maken deel uit van het vreemd vermogen, omdat de vrije beschikkingsmacht over de desbetreffende middelen ontbreekt. De voorzieningen dienen altijd te zijn voorzien van een gedegen onderbouwing waaruit de toereikendheid van de voorziening blijkt.

De voorzieningen zijn in de volgende categorieën in te delen:

1. Voorzieningen voor te verwachten min of meer onzekere verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten en te zijner tijd tot schulden zullen leiden of voorzieningen die een schatting betreffen van lasten die zullen voortvloeien uit bestaande risico's.
2. Voorzieningen ter egalisering van in de tijd onregelmatig gespreide kosten.
3. Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.

De RMH kent op het moment van opstellen van deze nota geen voorzieningen.

4 Rentetoerekening

Ten behoeve van de risicodekking genereerde het eigen vermogen plus de beschikbare middelen in het verleden rente.

Deze rente is in het verleden conform BBV als bate verantwoord en diende als algemeen dekkingsmiddel. Met de huidige economische situatie zijn de jaarlijkse renteopbrengsten sinds het 4^e kwartaal 2022 weer stijgende. Met de stijging van de rente worden er sinds jaren weer renteopbrengsten gegenereerd, het beleid van de RMH is om deze opbrengsten aan te wenden in de exploitatie, hetgeen een neerwaarts effect kan hebben op de hoogte van de inwonerbijdrage als de de bestuurlijke plannen en daarmee de begroting dat toelaat.

Beslispunt. Het algemeen bestuur continueert het beleid om eventuele renteopbrengsten ten gunste van de exploitatie te laten komen. De RMH voegt geen rente toe aan de reserves.

Het toerekenen van rente aan de voorzieningen is niet toegestaan.

5 Reserves (en Voorzieningen) RMH

De reserves, zoals deze op 1 januari 2022 op de balans van de RMH zijn opgenomen, zijn in het kader van de nota reserves en voorzieningen individueel beoordeeld. Hierbij is nagegaan of het vormen van een reserve, uitgaande van het aangegeven doel, juist is. Daarnaast is per reserve beschreven (zie bijlage 1):

- Bestemming / doelstelling
- Beslagen (op basis van de besluiten van het Algemeen Bestuur voor de betreffende reserve/voorziening)
- Meerjarenperspectief van de betreffende reserve

Voorzieningen zijn momenteel niet van toepassing.

6 Voorstel + conclusies

- Vaststellen van de voorliggende nota reserves en voorzieningen, waarmee de bestaande nota (van september 2020) komt te vervallen.
- Vaststellen dat algemene reserve de gewenste en tevens gemaximeerde omvang van € 100.000 heeft.
  - Herbestemming en naamswijziging bestemmingsreserve Projecten zoals in de bijlage (hoofdstuk 8) is weergegeven.

BIJLAGE

In deze bijlage worden de reserves van de RMH besproken, waarbij de stand per 31 december 2022 van de jaarrekening 2022 vóór verwerking van het besluit tot resultaatbestemming 2022 als uitgangspunt is genomen.

Reserves

Een resultaat in de exploitatie van een jaar dient, na bestemming, toegevoegd te worden (of te worden onttrokken) aan de algemene reserve. Het toegestane maximum dient niet te worden overschreden. Bij een overschrijding van het maximum van de algemene reserve wordt op basis van een daartoe te nemen besluit het meerdere uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

De maxima van de algemene reserve is bepaald op basis van de grondslag van 10% van het saldo van de bruto programmabegroting. De voor 2023 in eerste instantie geldende maxima is € 99.706.

In het kader van deze nota wordt voorgesteld, gelet op de inventarisatie van de risico's, als gewenste omvang en maximum het bedrag van € 100.000 aan te houden.

Voorzieningen

In het voorjaar van 2023 zijn er geen voorzieningen.

Algemene reserves Regio Midden-Holland

1 Algemene reserve

Vorming

Bij een positief bedrijfsresultaat wordt een deel van het resultaat gestort in de algemene reserve. Bij overschrijding van het maximum wordt het meerdere, na besluit Algemeen Bestuur, uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Bestemming / doelstelling

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. De tekorten en de overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve. In 2020 is de omvang van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit bezien. Hieruit is gebleken dat de hoogte van de algemene reserve (in relatie tot het weerstandsvermogen en geïntariseerde risico's) een gewenste omvang van € 100.000 heeft.

Beslagen

De algemene reserve heeft in de jaarrekening 2022 het beoogde saldo (voor resultaatbestemming) van € 100.000,-. Ondanks dat het gerealiseerde resultaat 2022 € 78.326 bedroeg, is er vanwege bestuurlijke plannen besloten om het gehele resultaat aan de bestemmingsreserve toe te voegen.

Toegestaan maximum

Het maximum van de algemene reserve is bepaald op € 100.000.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Uitgaven (totaal)	€ 78.326	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 78.326	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Regio Midden-Holland

Bestemmingsreserves Regio Midden-Holland

2 Bestemmingsreserve Programmaondersteuning en lobby

Vorming

Tijdens de transitieperiode van het ISMH naar Regio Midden-Holland heeft het Algemeen Bestuur besloten om uit jaarresultaten een bestemmingsreserve te vormen. Op basis van dit besluit zijn uiteindelijk de resultaten van de jaren 2012 tot en met 2015 ten gunste van deze bestemmingsreserve gebracht.

Bestemming / doelstelling

De bestemmingsreserve is medio 2012 gevormd ter dekking van kosten die betrekking hadden op de hervorming en overgang van het ISMH naar de RMH. Bij het tot stand komen van de gemeenschappelijke regeling "Regio Midden-Holland" is de naam en doelstelling van de bestemmingsreserve gewijzigd. De bestemmingsreserve Programmaondersteuning en lobby is bedoeld voor de uitvoering van extra projecten ten behoeve van de vier bestuurlijke overleggen en voor regionale lobby doeleinden. Op 1 januari 2023 bedraagt het saldo van de bestemmingsreserve € 88.972.

Beslagen

In het begrotingsjaar 2024 zal het saldo gebruikt worden voor extra capaciteit (externe inhuur) ten behoeve van de uitvoering van plannen van de vier bestuurlijke werkprogramma's.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 88.972	€ 88.972	€ 0	€ 0
Uitgaven (totaal)	€ 0	€ 88.972	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

3 Bestemmingsreserve Verkeer Algemeen

Vorming

Op advies van de bestuurscommissie is deze reserve in 2013 gevormd uit bijdragen verkeersveiligheid 2003 t/m 2010 welke niet verrekend hoeven te worden.

Bestemming / doelstelling

Conform bestuursbesluit d.d. 6 oktober 2021 is de reserve herbestemd ter dekking van de co-financiering van het project "regionaal actieprogramma verkeersveiligheid 2022-2024".

Beslagen

In het begrotingsjaar 2024 zal het tekort in het project "regionaal actieprogramma verkeersveiligheid 2022-2024" vanuit de bestemmingsreserve Verkeer Algemeen gedekt worden.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 30.077	€ 30.077	€ 0	€ 0
Uitgaven (totaal)	€ 0	€ 30.077	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

4 Bestemmingsreserve Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt

Vorming

Bestuurlijk is afgesproken dat er jaarlijks een reserve gevormd kan worden, voorwaarde voor de vorming is dat:

1. Het reguliere jaarbudget niet volledig besteed is;
2. Er een concreet plan bij het dagelijks bestuur wordt ingediend waaruit blijkt dat het overgehevelde budget in het nieuwe begrotingsjaar uitgeput zal worden.

Indien het saldo van de reserve (budgetoverheveling) niet in het nieuwe begrotingsjaar besteed is, zal het niet bestede saldo in de algemene middelen vrijvallen.

Bestemming / doelstelling

De reserve biedt de mogelijkheid om gelden van het programma uit het reguliere begrotingsjaar éénmalig door te schuiven naar het volgende begrotingsjaar en dan alsnog voor het programma te benutten.

Beslagen

Bestemmingsreserve heeft twee doelen:

1. Reserve ad. € 105,319,- ter dekking van de door gemeente Krimpenerwaard gecoördineerd project "Uitvoeringsagenda Triple Helix overleg".
2. Reserve ad. € 18.987,- ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt.

De gelden die in 2022 niet zijn benut worden naar verwachting in 2023 besteed.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 124.306	€ 0	€ 0	€ 0
Uitgaven (totaal)	€ 124.306	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

5 Bestemmingsreserve Ruimte en Wonen

Vorming

Bestuurlijk is afgesproken dat er jaarlijks een reserve gevormd kan worden, voorwaarde voor de vorming is dat:

1. Het reguliere jaarbudget niet volledig besteed is;
2. Er een concreet plan bij het dagelijks bestuur wordt ingediend waaruit blijkt dat het overgehevelde budget in het nieuwe begrotingsjaar uitgeput zal worden.

Indien het saldo van de reserve (budgetoverheveling) niet in het nieuwe begrotingsjaar besteed is, zal het niet bestede saldo in de algemene middelen vrijvallen.

Bestemming / doelstelling

De reserve biedt de mogelijkheid om gelden van het programma uit het reguliere begrotingsjaar éénmalig door te schuiven naar het volgende begrotingsjaar en dan alsnog voor het programma te benutten.

Beslagen

De gelden die in 2022 niet zijn benut worden naar verwachting in 2023 besteed.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 36.686	€ 0	€ 0	€ 0
Uitgaven (totaal)	€ 36.686	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Regio Midden-Holland

6 Bestemmingsreserve Verkeer en Vervoer

Vorming

Bestuurlijk is afgesproken dat er jaarlijks een reserve gevormd kan worden, voorwaarde voor de vorming is dat:

1. Het reguliere jaarbudget niet volledig besteed is;
2. Er een concreet plan bij het dagelijks bestuur wordt ingediend waaruit blijkt dat het overgehevelde budget in het nieuwe begrotingsjaar uitgeput zal worden.

Indien het saldo van de reserve (budgetoverheveling) niet in het nieuwe begrotingsjaar besteed is, zal het niet bestede saldo in de algemene middelen vrijvallen.

Bestemming / doelstelling

De reserve biedt de mogelijkheid om gelden van het programma uit het reguliere begrotingsjaar éénmalig door te schuiven naar het volgende begrotingsjaar en dan alsnog voor het programma te benutten.

Beslagen

De gelden die in 2022 niet zijn benut worden naar verwachting in 2023 besteed.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Uitgaven (totaal)	€ 18.715	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 18.715	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

7 Duurzaamheid

Vorming

Bestuurlijk is afgesproken dat er jaarlijks een reserve gevormd kan worden, voorwaarde voor de vorming is dat:

1. Het reguliere jaarbudget niet volledig besteed is;
2. Er een concreet plan bij het dagelijks bestuur wordt ingediend waaruit blijkt dat het overgehevelde budget in het nieuwe begrotingsjaar uitgeput zal worden.

Indien het saldo van de reserve (budgetoverheveling) niet in het nieuwe begrotingsjaar besteed is, zal het niet bestede saldo in de algemene middelen vrijvallen.

Bestemming / doelstelling

De reserve biedt de mogelijkheid om gelden van het programma uit het reguliere begrotingsjaar éénmalig door te schuiven naar het volgende begrotingsjaar en dan alsnog voor het programma te benutten.

Beslagen

In 2022 zijn alle gelden / budgetten besteed. Indien in de toekomst gelden / budgetten naar een volgend begrotingsjaar overgeheveld worden, zal er een beslag op de gelden liggen zoals hierboven omschreven.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Uitgaven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Regio Midden-Holland

8 Bestemmingsreserve Aanvullende capaciteit uitvoering plannen bestuurlijke programma's

Vorming

De reserve is gevormd bij de resultaatbestemming 2015 en is in deze nota reserves en voorzieningen herbestemd naar het hieronder omschreven nieuwe doel

Bestemming / doelstelling

De reserve dient voor aanvullende capaciteit voor de uitvoering van jaarplannen van de vier bestuurlijke programma's.

Beslagen

Naar verwachting zal het saldo in de begrotingsjaren 2023 en 2024 aan bovengenoemde doelstelling besteed worden.

Meerjarenraming

Jaar	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	€ 82.018	€ 91.629	€ 0	€ 0
Uitgaven (totaal)	€ 50.000	€ 91.629	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 59.611	€ 0	€ 0	€ 0
Inkomsten (totaal)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0